

Liiklusohutus laste
ja nende vanemate seas
september-november 2008

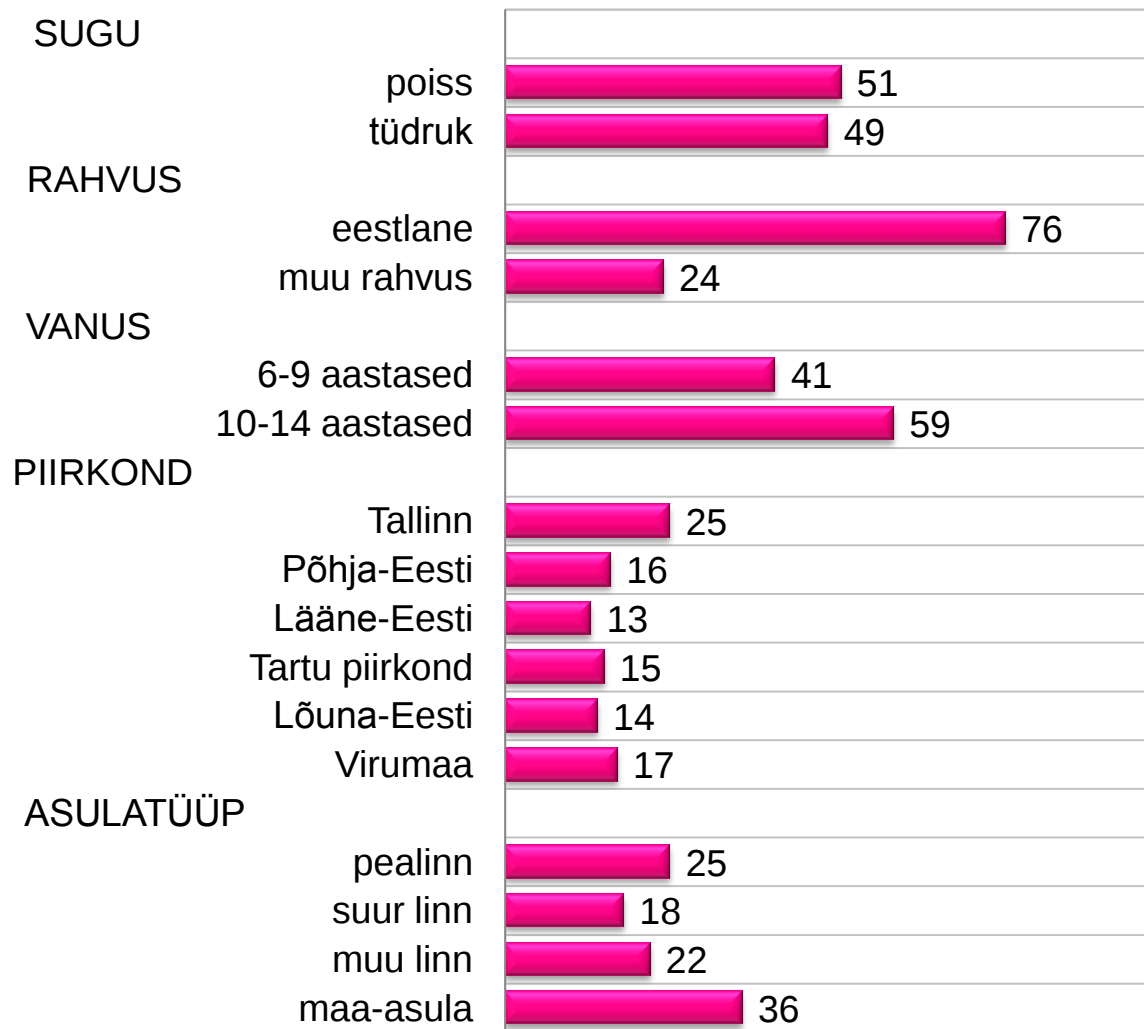
uuringu eesmärk

- Uuringu põhieesmärk oli saada teada laste hinnang enda ja vanemate käitumisele erinevates situatsioonides ning millised on neis aastaga toimunud muutused
- Uuringu käigus keskenduti järgmistele teemadele:
 - helkuri kandmine laste ja nende vanemate seas
 - turvavöö kinnitamine autoga sõites nii laste kui nende vanemate puhul
 - jalgratturi kiivri kandmine rattaga sõites

küsitlus ja metoodika

- Sihtrühm: 6-14-aastased lapsed/noored
 - Eesti Statistikaameti andmetel elab Eestis 118 420 last-noorukit vanuses 6-14 aastat (seisuga 01.01.2007)
- Valim: planeeritud valim 300 inimest, tegelikult vastas 367 last
 - valim on esinduslik 6-14-aastaste elanike suhtes ning see moodustati “isekaaluvana”, st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindasid võrdset arvu üldkogumi inimesi
- Personaalintervjuud vastajate kodudes (CAPI meetodiga), omnibuss-uuringu raames
- Küsitlus: 03.-10.09, 01.-08.10 ja 29.10-05.11. 2008

vastanud laste profiil

Helkuri kandmine pimedal ajal

helkuri kasutamine on langenud kümnendiku võrra olles taas 2006. aasta tasemel

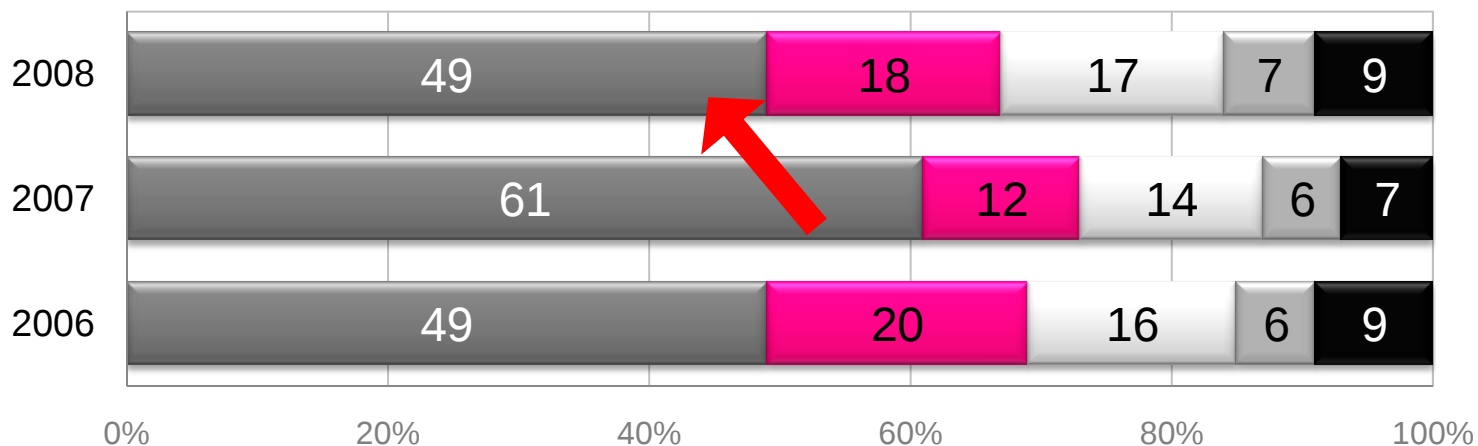
- Iga teine 6-14 aastane laps kannab pimedal ajal helkurit. Samas on neid, kes seda alati teevad, eelmise aastaga võrreldes taas vähemaks jäänud ning tulemus on võrreldav 2006. aasta tasemega
 - Positiivne on see, et regulaarsete helkurikandjate arv on suurenenud just nendes sihtrühmades, kus eelmisel aastal oli tulemus kõige madalam: Tartu piirkonnas ja suurte linnade laste seas
 - Ka vene ja eesti laste vahel pole enam märgatavat erinevust, kuid paraku seeläbi, et eestlaste helkurikandmine on enam kahanenud
 - Helkurit regulaarselt kandvate laste arv on vähenenud pigem seeläbi, et need, kes alati seda kannavad, unustavad mõnikord selle riiete külge riputamast. Õnneks pole märkimisväärselt suurenenud helkurit mitte kunagi kandvate laste hulk (13%→16%)
 - Helkuri kandmine on vähenenud just poiste, 10-14 aastaste laste ning väiksemate linnade, maa-asulate ja pealinna laste seas, samuti Põhja-Eesti regioonis
- Kolmandik lastest (35%) väitis, et ka nende vanemad kannavad pimedal ajal alati helkurit ning seegi tulemus on mõnevõrra kehvem kui eelmisel aastal. Iga viies lapsevanem ei kannu kunagi helkurit, mis on kahtlemata lastele halb eeskuju. Uuringute tulemused näitavad, et vanemad on oma lastele üldjuhul suunanäitajaks
 - Keskmisest vähem kannavad helkurit suurte linnade, pealinna ning venelastest lapsevanemad

helkuri kandmine pimedal ajal

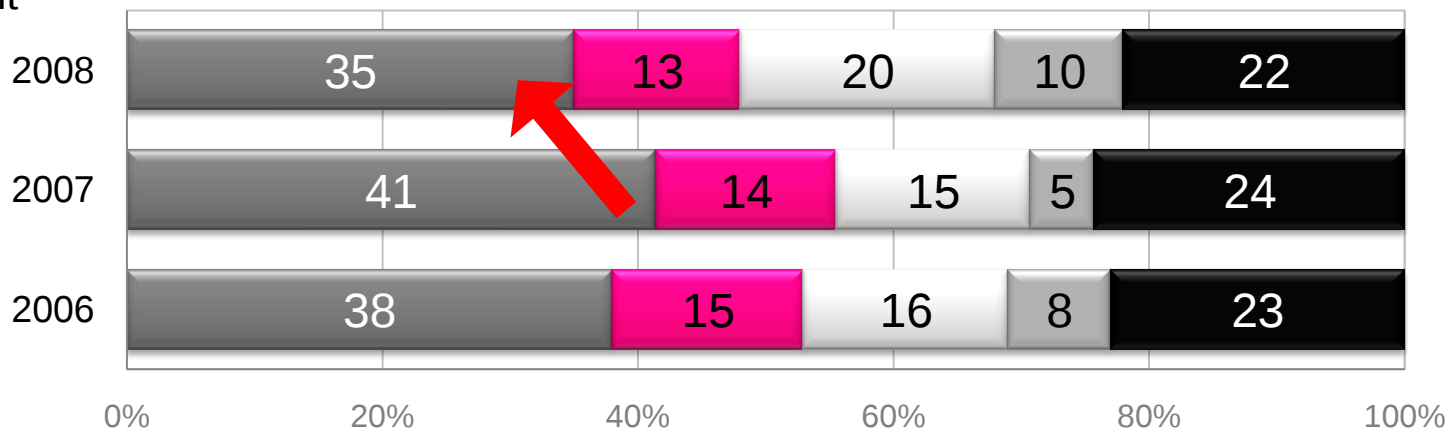
% kõikidest vastajatest

■ jah, alati ■ sageli ■ vahel kannan, vahel ei kanna ■ harva ■ ei kanna mitte kunagi

kannan helkurit

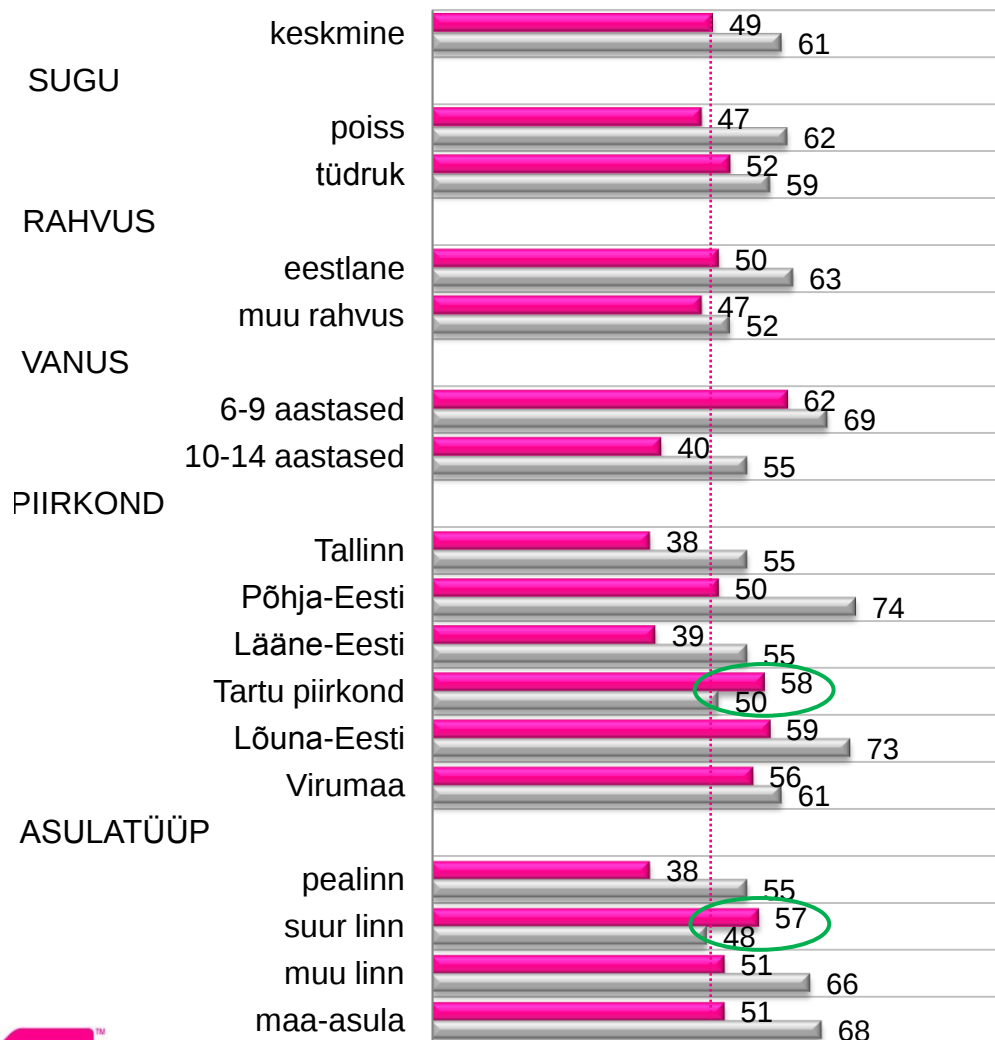
ema ja isa
kannavad helkurit

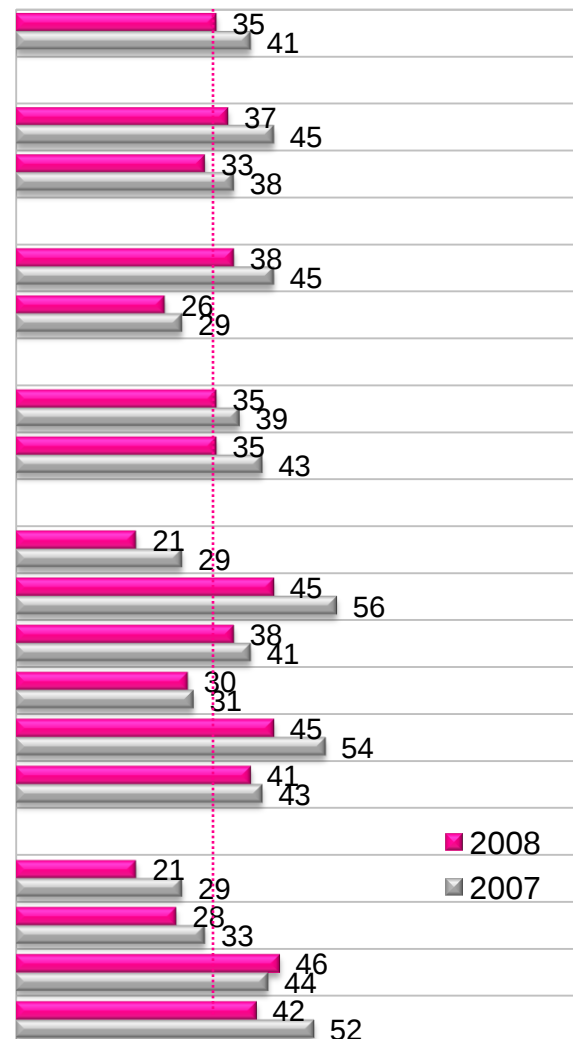
helkuri kandmine sihtrühmades

% kõikidest vastajatest sihtrühmas

kannab alati helkurit

ema ja isa kannavad alati helkurit

Turvavöö kinnitamine autoga sõites

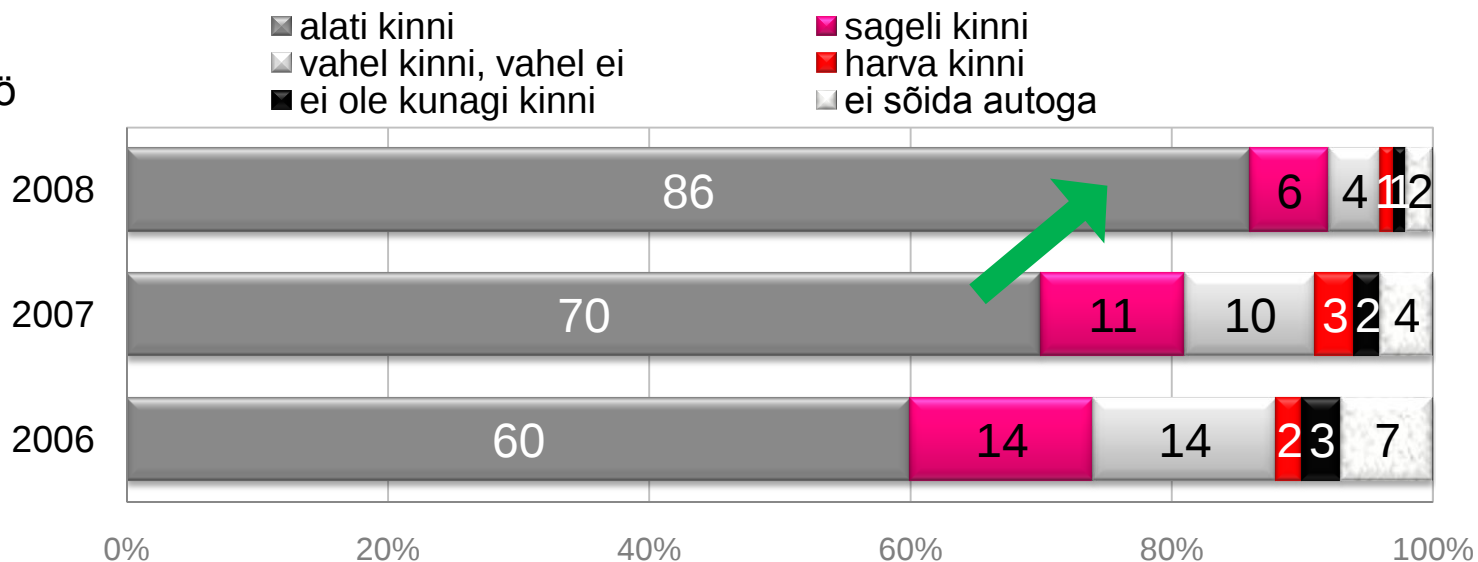

turvavööde kinnitamine on tublisti kasvanud – 9 last 10-st kinnitab selle alati

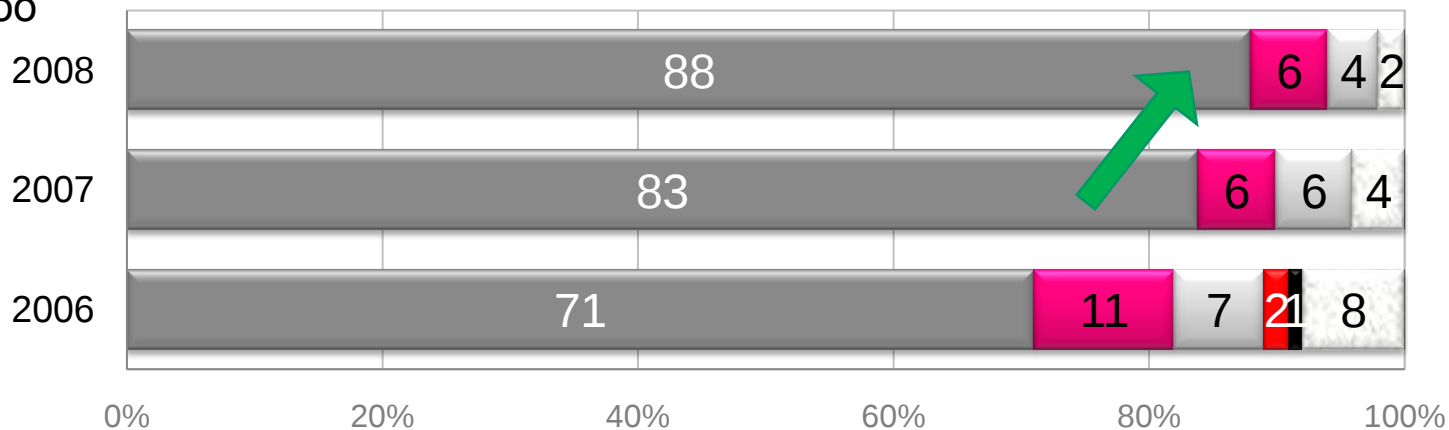
- Autoga sõidavad praktiliselt kõik lapsed ja nende vanemad (98%)
- Turvavöö kinnitamine on muutunud järjest levinumaks – eelmise aastaga võrreldes kinnitab selle koguni 16% enam lapsi (86%). Neid, kes turvavööd kunagi ei kinnita või teevad seda harva, on jäänud praktiliselt olematuks (2%), mis on kahtlemata väga positiivne trend
 - Keskmisest harvem kinnitavad lapsed turvavöö väikestes linnades ja Tallinnas ning Lääne-Eestis ja Virumaal. Ka vanemad lapsed jätavad selle sagedamini kinnitamata
 - Hea näitaja on see, et olulist vahet ei ole enam eesti ja vene laste käitumises ning vene rahvusest lapsevanemad kinnitavad laste sõnul turvavöö isegi sagedamini kui eestlased
 - Tublisti (30%) on kasvanud turvavööde kinnitamine just Tartu ja Lõuna-Eesti piirkonnas
- Ka vanemad kinnitavad turvavööd veidi sagedamini (alati teevad seda 88%). Seejuures laste väitel pole nende vanemate seas selliseid isasid-emasid, kes kunagi turvavööd ei kinnita. Tõenäoliselt see paar protsenti, kes lastest turvavööd ei kinnita, istuvad pigem tagaistmel, kus vanemad ehk harvem istuvad

turvavöö kinnitamine autoga sõites – kõik vastajad

kinnitan turvavöö

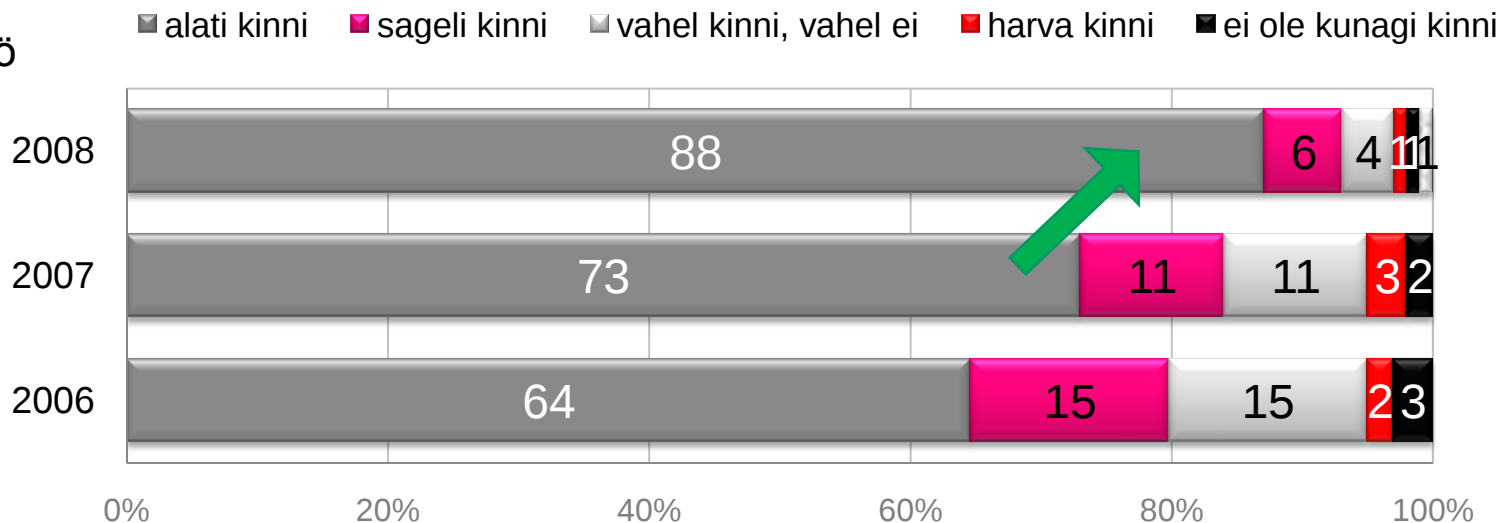

ema ja isa
kinnitavad turvavöö

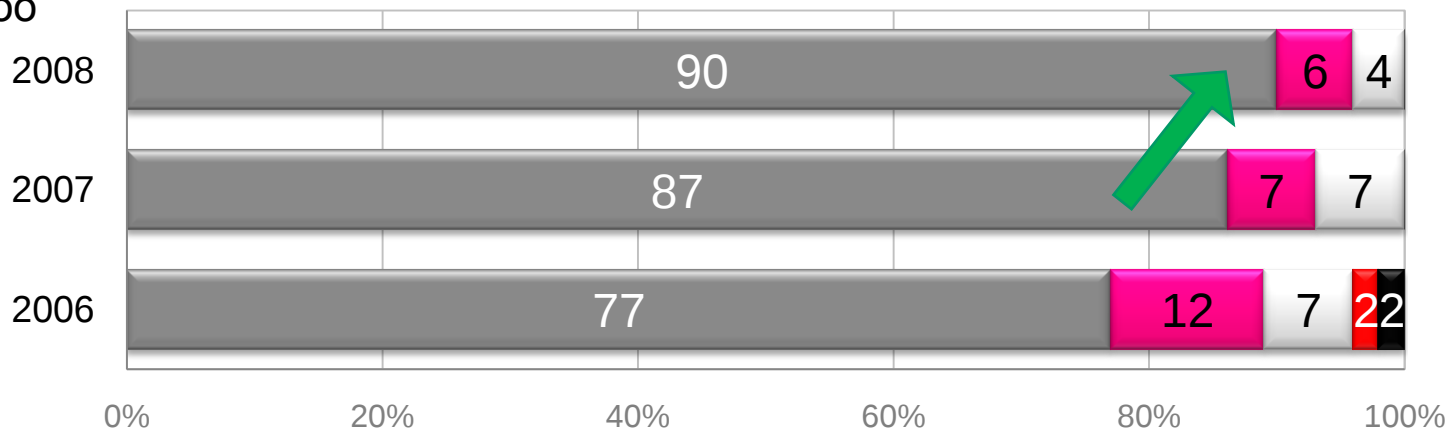

turvavöö kinnitamine autoga sõites – autoga sõitjatest

kinnitan turvavöö

ema ja isa
kinnitavad turvavöö

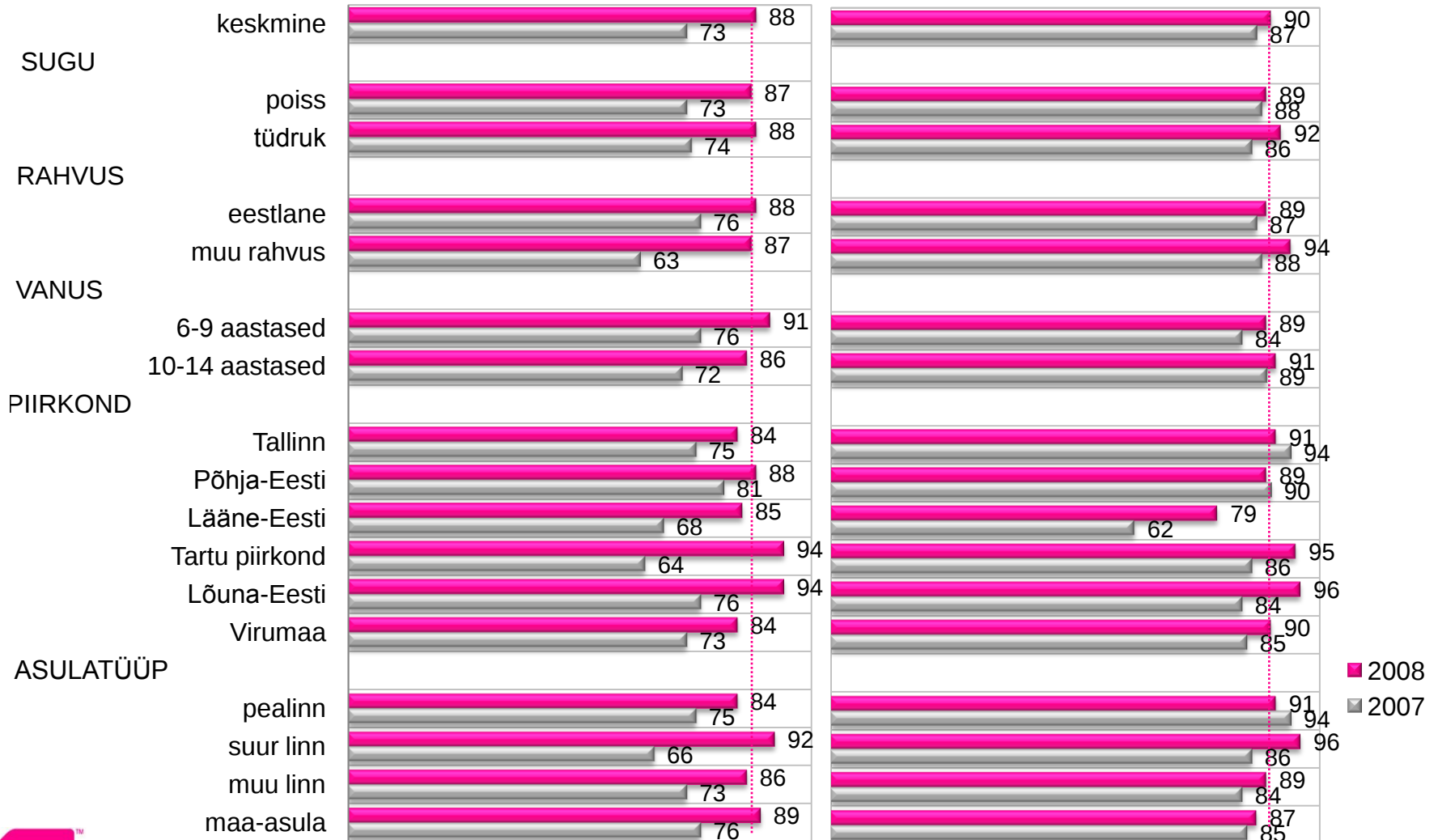

turvavöö kinnitamine sihtrühmades

% autoga sõitjatest

kinnitab alati turvavöö

ema ja isa kinnitavad alati turvavöö

Kiivri kandmine jalgrattaga sõites

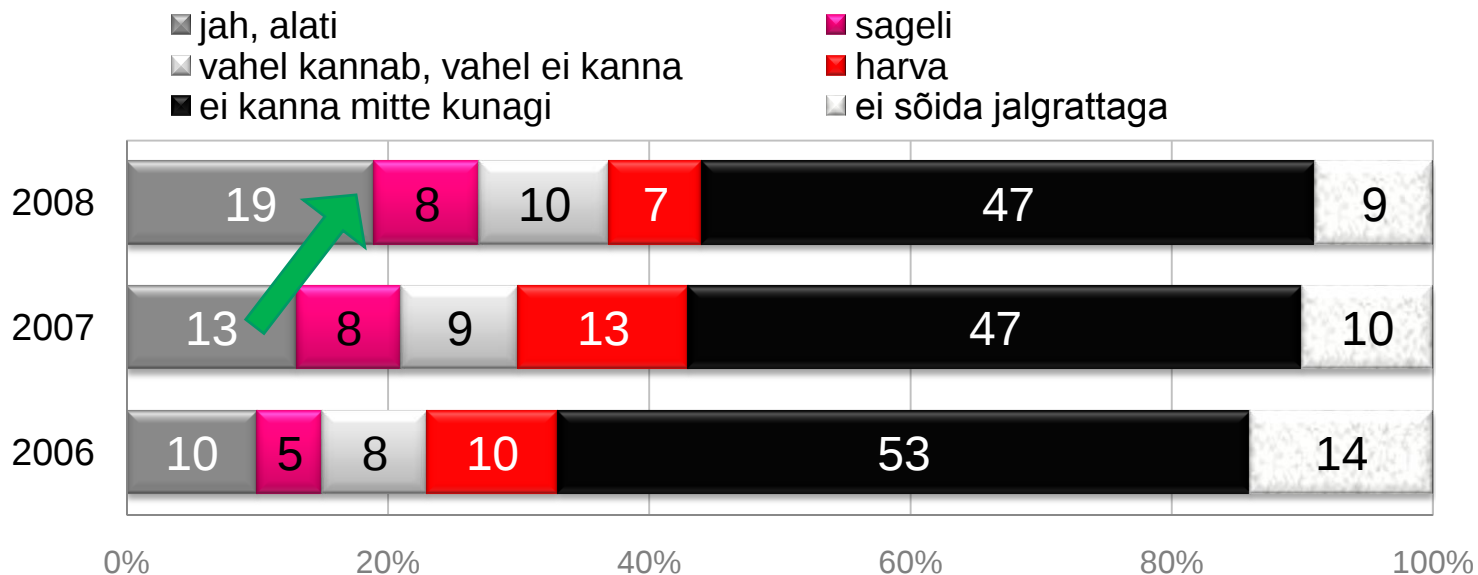

kiivri kandmine on saanud järjest populaarsemaks – iga viies laps ja vanem kannavad jalgratturikiivrit

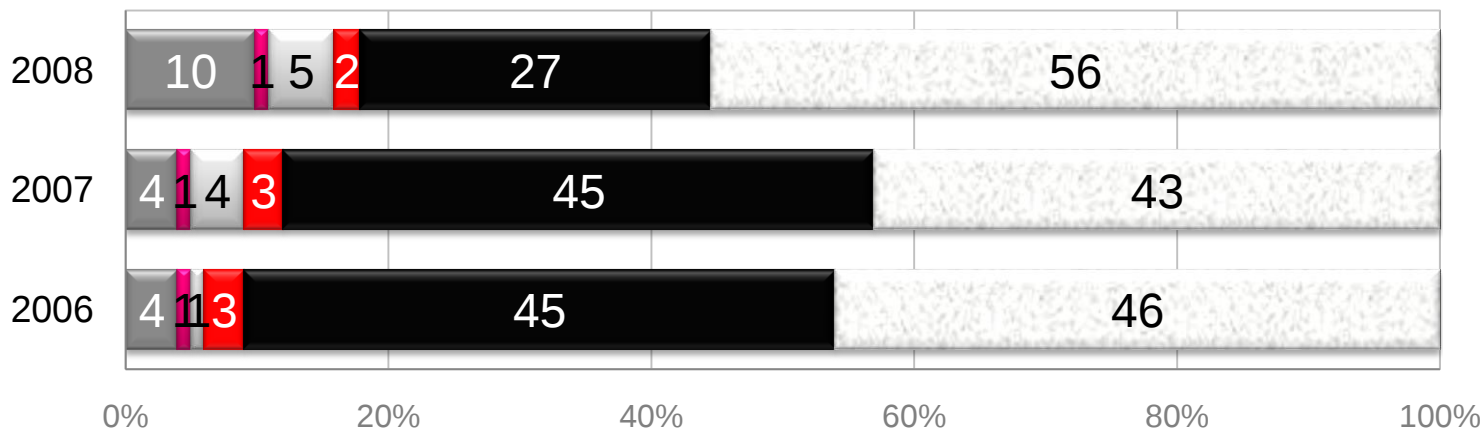
- Üheksa last kümnest sõidab jalgrattaga, samas jalgrattasõidu harrastajaid emadeisade seas on aastaga jäänud kümnendiku võrra vähemaks (veidi alla poolte vanematest sõidab rattaga)
- Kiivri kandmine laste seas on mõnevõrra kasvanud (14 -> 21% jalgrattaga sõita armastavatest lastest kannavad seda)
 - Nende laste hulgas, kes kiivrit ei kannu, on märgatavalt enam Lõuna-Eesti, Virumaa, suurte linnade ning alevike ja külade lapsi
 - Väga suur erinevus (ca. viiendik) kiivri kandmises on rahvuse lõikes, seda eestlaste kasuks ja vene laste kahjuks
- Eriti meeldiv on aga see, et aastaga on vanemad jõudnud lastega samale tasemele ning tublide kiivrikandjate hulk on suurenenud just mittekandjate arvelt, mitte niivõrd aeg-ajalt kiivrit kandjate järjekindluse suurenemise arvelt
- Lapsed järgivad selgelt vanema eeskuju – kui vanemad kannavad alati või sageli jalgratturikiivrit, siis teevad seda ka lapsed

kiivri kandmine jalgrattaga sõites – kõik vastajad

kannan kiivrit

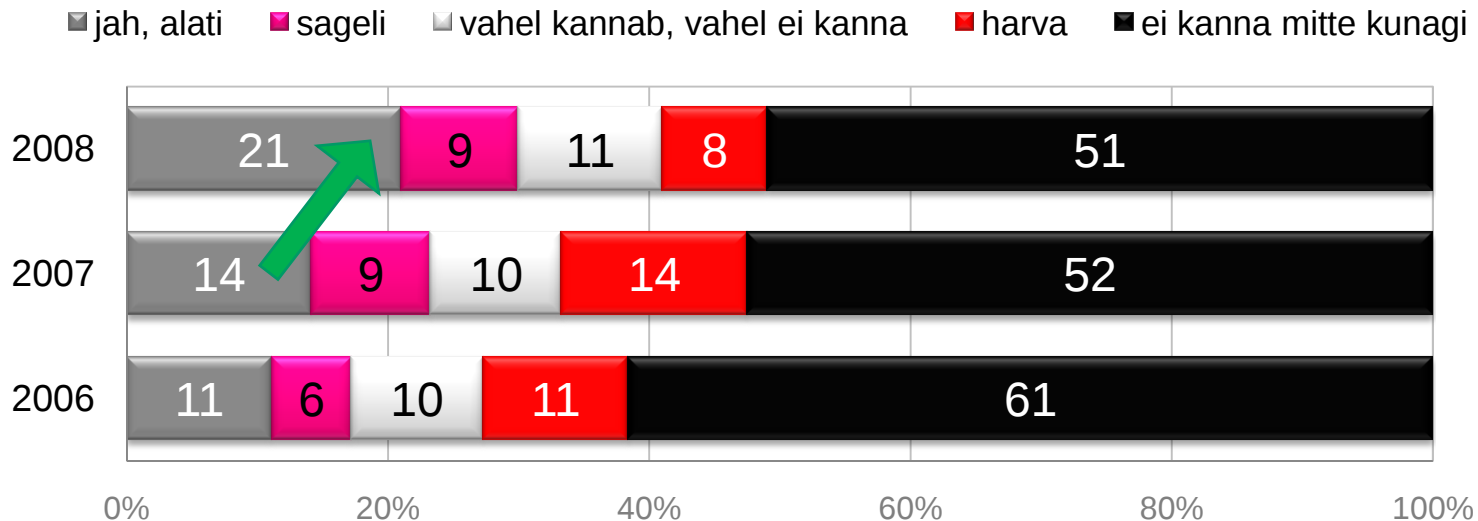

ema ja isa
kannavad kiivrit

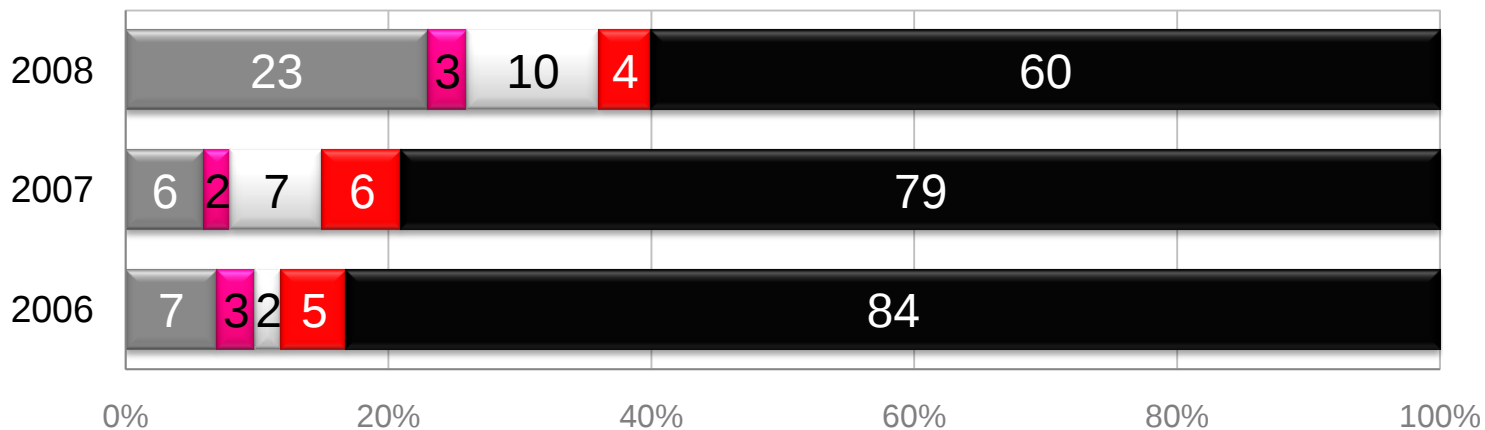

kiivri kandmine jalgrattaga sõites – rattaga sõitjatest

kannan kiivrit

ema ja isa
kannavad kiivrit

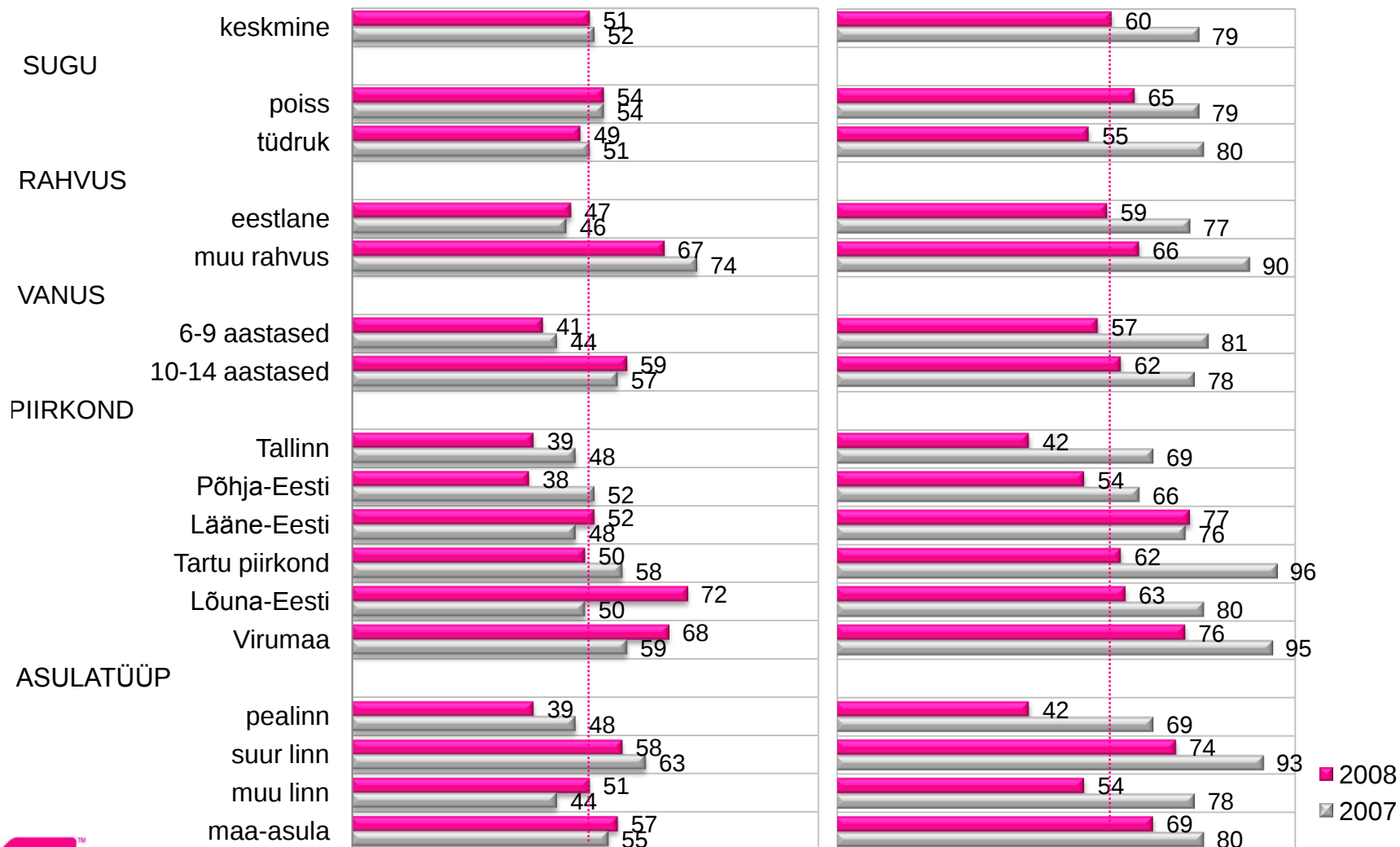

jalgratturid, kes ei kanna kiivrit

% nendest, kes sõidavad rattaga

Ei kanna kunagi kiivrit

Ema ja isa ei kanna kunagi kiivrit

projekti töörühm ja kontaktandmed

■ Töörühm:

■ Uuringu kava ja aruande koostajad:	Ülle Pärnoja, Katrin Karma
■ Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Ruuben
■ Programmeerimine:	Mare Lepik
■ Andmetöötlus:	Aivar Felding

■ Kontaktandmed:

■ Telefon:	626 8582
■ Faks:	626 8501
■ E-mail:	ylle.parnoja@emor.ee
■ E-mail (üld):	emor@emor.ee
www.emor.ee
■ Aadress:	Ahtri 12, VI korrus
10151 Tallinn

